

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه اصفهان

دانشکده زبان‌های خارجی

گروه زبان‌شناسی

جدول عناوین و سر فصل‌های جدید دروس

کارشناسی ارشد

آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان

برنامه جدید دروس کارشناسی ارشد رشته‌ی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان شامل ۳۲ واحد

مصوب شورای برنامه ریزی گروه زبان‌شناسی به شرح زیر می‌باشد:

الف) دروس اصلی-تخصصی ۲۰ واحد

ب) دروس اختیاری ۸ واحد

پ) پایان‌نامه ۴ واحد

ت) سمینار ۴ واحد (دوره آموزش محور)

جمع کل : ۳۲ واحد

الف) جدول دروس اصلی-تخصصی

تعداد واحد		عنوان دروس	ردیف
عملی	نظری		
-	۲	نحو زبان فارسی	۱
-	۲	ساخت واژه در زبان فارسی	۲
-	۲	تحلیل کلام	۳
-	۲	آواشناسی و واج شناسی زبان فارسی	۴
-	۲	اصول معنی شناسی	۵
-	۲	روش تحقیق در زبانشناسی	۶
-	۲	نظریه‌های ارزشیابی و کاربرد آن در آموزش فارسی	۷
-	۲	اصول و نظریه‌های آموزش زبان خارجی	۸
۲	-	تدریس عملی	۹
-	۲	تهیه و تدوین مطالب درسی	۱۰
جمع واحد: ۲۰			

ب) جدول دروس اختیاری

تعداد واحد		عنوان دروس	ردیف
عملی	نظری		
-	۲	تاریخ زبان فارسی	۱
-	۲	ادبیات از دیدگاه زبان‌شناسی	۲
-	۲	جامعه‌شناسی زبان	۳
-	۲	گونه‌های زبان فارسی	۴
-	۲	روان‌شناسی زبان	۵
-	۲	زبان‌شناسی مقابله‌ای	۶
-	۲	سبک‌شناسی زبان فارسی	۷
جمع واحد: ۱۴			

یادآوری: دانشجو می تواند به پیشنهاد استاد راهنما و تایید تحصیلات تكمیلی گروه یک الی دو درس را از سایر رشته ها و گرایش های مرتبط موجود در دانشگاه اخذ نماید.

ت) پایان نامه: ۴ واحد

ث) سمینار مسائل زبان‌شناسی و آموزش زبان فارسی (آموزش محور): ۴ واحد

نحو زبان فارسی

The Syntax of the Persian Language

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنباز: -	نوع درس: اصلی-تخصصی

هدف درس:

بررسی ساختار نحوی زبان فارسی بر اساس نظریه‌های نوین زبان‌شناسی

رئوس مطالب:

۱. نحو در دستور سنتی و برخی نارسائی‌های آن
۲. مقوله‌های نحوی زبان فارسی
۳. روابط دستوری
۴. نقش‌های معنایی
۵. بررسی ساخت گروه
۶. فرآیندهای نحوی شامل مجھول سازی، مبتدا سازی، اسناد سازی و...
۷. بررسی ساخت فعل مرکب، فعل سببی
۸. ساختار جمله: پیوند ساختی جمله‌های ساده و مرکب

روش ارزشیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

منابع اصلی:

- دبیر مقدم، محمد (۱۳۸۴). پژوهش‌های زبان‌شناسنگی فارسی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- مشکوکه الدینی، مهدی (۱۳۸۴). دستور زبان فارسی: واژگان و پیوندهای ساختی. تهران: انتشارات سمت.
- ماهوتیان، شهرزاد (۱۳۸۳). دستور زبان فارسی. ترجمه مهدی سمائی.

- VanValin, Robert D. (2001). *An Introduction to Syntax* Cambridge: Cambridge University Press.
- میرعمادی، ع. (۱۳۷۹). *نحو زبان فارسی و انگلیسی در قالب نحو برنامه‌ی کمینگی*. تهران: انتشارات سخن.

منابع فرعی:

- باطنی، محمد رضا (۱۳۴۸[۱۳۷۲]). *توصیف ساختمان دستوری زبان فارسی*. تهران: امیر کبیر، چاپ پنجم.
- غلامعلی زاده، خسرو (۱۳۷۴). *ساخت زبان فارسی*. تهران: احیای کتاب.
- لازار، ژیلبر (۱۳۸۴). *دستور زبان فارسی معاصر*, ترجمه از بحرینی، م. تهران: انتشارات هرمس.

دانشکده‌ی زبان‌های خارجی
گروه زبان‌شناسی
کارشناسی ارشد
جزئی زبان فارسی به غیرفارسی‌زبان

ساخت واژه در زبان فارسی

Morphology of the Persian Language

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۲
حل تمرین:	-		
پیشنباز:	-	نوع درس:	اصلی-تخصصی

هدف درس:

بررسی ساختمان واژه و ویژگی‌های صرفی، صرفی- نحوی و واژه-واجی زبان فارسی

رئوس مطالب:

- بررسی مفاهیم بنیادی ساختواژه زبان فارسی شامل واژه، واژه قاموسي، کلمه دستوری، صورت کلمه، تکواز و تکوازگونه، معیارهای شناسایی واژه
- فرایندهای واژه‌سازی زبان فارسی از جمله اشتقاد، ترکیب، ترکیب و اشتقاد، تکرار، بدیع، تبدیل، کوتاه‌سازی، ترخیم، پسین‌سازی، اختصارسازی، سروواژه‌سازی، آمیزش، گسترش استعاری
- تعامل صرف و نحو
- تعامل صرف و واج‌شناسی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید:

منابع اصلی:

- شقاقی، ویدا (۱۳۸۶). مبانی صرف. تهران، انتشارات سمت.
- صادقی، علی‌اشرف (۱۳۷۲-۱۳۷۱). *ثیوه‌ها و امکانات واژه‌سازی در زبان فارسی معاصر* (سلسله مقالات)، نشر دانش. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

- Katamba, F. & John, Stonham (2006). *Morphology*, London: Macmillan Press Ltd.

- کلباسی، ایران (۱۳۷۱). ساخت اشتقاقی واژه در فارسی امروز. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- کشانی، خسرو (۱۳۷۱). اشتقاق پسوندی در زبان فارسی امروز. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- قطره، فریبا (۱۳۸۶). تصریف در زبان فارسی، مجله دستور، ش ۴.

تحلیل کلام

Discourse Analysis

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنباز: -	نوع درس: اصلی-تخصصی

هدف درس:

بررسی متون گفتاری و نوشتاری فرآجمله‌ای و مطالعه عوامل گوناگون زبانی و غیر زبانی در تعبیر آنها

رئوس مطالب:

۱. معرفی مفاهیم اساسی تحلیل کلام
۲. معرفی رویکردهای عمدی تحلیل کلام
۳. متن کاوی (روابط صوری متن، پیوستار معنائی، همبافت و بافت موقعیتی)
۴. ساختار اطلاع در نوشتار و گفتار (موضوع و محمول، مبتدا و خبر، تاکید و آهنگ کلام، اطلاع کهنه و نو و غیره)
۵. رابطه بین متن و کلام (موضوع گوینده، موضوع کلام، دانش مشترک و ساختار کلام، پیش انگاشت و پردازش کلام)
۶. مکالمه کاوی (زوج مجاور، نوبت گیری، مکث، همپوشی و اصوات توجه، ساختار ترجیحی و غیره)
۷. تحلیل کلام انتقادی (کلام و ایدئولوژی، روابط قدرت در کلام و غیره)

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

منابع اصلی:

- Brown, G. & G. Yule, (1983). *Discourse Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Johnston, B. (2008). *Discourse Analysis*. 2nd ed. Oxford: Blackwell.

منابع فرعی:

- Jaworski, A. and Coupland, N. (1999). *The Discourse Reader*. London and New York: Routledge.
  - Levinson, S. C. (1983). *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.
  - Cook, Guy (1989). *Discourse*. Oxford: Oxford University Press.
- یول، جورج (۱۳۸۵). کاربرد شناسی زبان. ترجمه محمد عموزاده و منوچهر توانگر. تهران: سمت.
- یار محمدی، لطف الله (۱۳۸۳). گفتمان شناسی رایج و انتقادی. تهران: هرمس.

آواشناسی و واژ شناسی زبان فارسی

Phonetics and Phonology of the Persian Language

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنبه‌یاز: -	نوع درس: اصلی-تخصصی

هدف درس:

بررسی مفاهیم بنیادین آواشناسی و واژ شناسی و مطالعه‌ی جنبه‌های مختلف نظام واژی زبان فارسی

رئوس مطالب:

۱. معرفی آواشناسی و شاخه‌های مختلف آن
۲. مبانی آوانگاری و طرح نظام آوانگار بین‌المللی
۳. بررسی مشخصه‌های تولیدی و آکوستیکی و نحوه بکارگیری آنها به منظور توصیف آواهای زبان فارسی
۴. مروری بر جنبه‌های مهم زنجیری و زبرزنجدی‌زیری آواها در ارتباط با واژ‌شناسی زبان فارسی
۵. بررسی مفاهیم بنیادین واژ‌شناسی و نظریه استاندارد واژ‌شناسی زایشی
۶. توصیف آوایی واژه‌های زبان فارسی
۷. قاعده‌نويسي جهت توصیف فرآیندهای واژی زبان فارسی
۸. بررسی ساختمان هجا و واژ‌آرایی زبان فارسی و طرح نظریه رسابی
۹. معرفی اجمالی نظریه‌های واژ‌شناسی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- ثمره، ی. (۱۳۶۴). آواشناسی زبان فارسی، آواها و ساخت آوابی هجا. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
  - حق‌شناس، علی‌محمد (۱۳۷۰). آواشناسی. تهران: آگاه.
  - کرد زعفرانلو کامبوزیا، ع. (۱۳۸۵). واج‌شناسی، رویکردهای قاعده بنیاد. تهران: مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.
  - مشکوه‌الدینی، م. (۱۳۷۰). ساخت آوابی زبان. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.
  - هایمن، ال. ام. (۱۳۶۸). نظام آوابی زبان: نظریه و تحلیل. ترجمه یدالله ثمره، تهران: فرهنگ معاصر.
  - یارمحمدی، ل. (۱۳۶۴). درآمدی به آواشناسی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- Ball, M. J. & J. Rahilly. (1999). *Phonetics: The Science of Speech*. London: Arnold.
- Carr, P. (1993). *Phonology*. Modern Linguistics Series. London: MacMillan.
- Ladefoged, P. (2006). *A Course in Phonetics*. HBJ.

منابع فرعی:

- Clark, J. & C. Yallop. (1995). *An Introduction to Phonetics and Phonology*. 2nd edition. London: Blackwell.
- Chomsky, N. & M. Halle. (1968). *The Sound Pattern of English*. New York: Harper & Row Publishers.
- Gussenhoven, C. & H. Jacobs. (1998). *Understanding Phonology*. London: Arnold.
- Lass, R. (1984). *Phonology: An Introduction to Basic Concepts*. Cambridge: CUP.
- Kaye, J. (1989). *Phonology: A Cognitive view*. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- O'Connor, J. D. (1973). *Phonetics*. Harmondsworth: Penguin.
- Odden, D. (2005). *Introducing Phonology*. Cambridge: CUP.

اصول معناشناسی

The Principles of Semantics

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشنباز: -	نوع درس: اصلی-تخصصی

هدف درس:

بررسی جنبه‌های گوناگون معنایی در سطوح مختلف زبانی براساس چارچوب‌های نظری معنا شناختی

رئوس مطالب:

۱. معرفی مفاهیم اساسی در معناشناسی
۲. معرفی رویکردهای عمده معناشناسی
۳. معنی‌شناسی واژگانی (روابط معنایی، همنامی، هممعنایی و چند معنایی، تضاد معنایی، روابط بین مصدق، دلالت و معنی، اجزاء معنای کلمه و غیره)
۴. معنی در سطح جمله (جمله و گزاره، معناشناسی شرایط صدق، معنای گزاره‌بی و محتوای گزاره‌بی، اجزاء معنای جمله، معنای جملات غیر خبری، معنای جملات متناقض، رابطه بین ساختار جمله و ساختار گزاره‌های منطقی)
۵. بررسی معنا در سطح پاره‌گفت (معنای گوینده، معنای بافت، و غیره)

روش ارزشیابی:

پروره	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

منابع اصلی:

- Riemer, N. (2010). *Introducing Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Löbner, S. (2002). *Understanding Semantics*. London: Arnold.
- Lyons, J. (1995). *Linguistic Semantics: an Introduction*. Cambridge: Cambridge university Press.

منابع فرعی:

- Cruse, D. A. (1986). *Lexical Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
  - Frawley, W. (1992). *Linguistic Semantics*. Hillsdale, NJ: Laurence Erlbaum Associates.
  - Hurford, J. R. & B. Heasley, (1983). *Semantics: a Coursebook*. Cambridge: Cambridge University Press.
  - Levinson, S. C. (1983). *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.
  - Lyons, J. (1977). *Semantics*. Vols. I & II. Cambridge: Cambridge University Press.
  - Palmer, F. R. (1981). *Semantics*. 2nd edn, Cambridge: Cambridge University Press.
  - Yule, G. (1996). *Pragmatics*. Oxford: Oxford University Press.
  - Saeed, J. (1996). *Semantics*. Oxford: Blackwell.
- صفوی، کورش. (۱۳۷۹). درآمدی بر معنی‌شناسی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه.

دانشکده‌ی زبان‌های خارجی
گروه زبان‌شناسی
کارشناسی ارشد
مریم زبان فارسی به غیرفارسی‌زبان

روش تحقیق در زبان‌شناسی

Research Methods in Linguistics

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنهاد: -	نوع درس: اصلی-تخصصی

هدف درس:

بررسی اصول، انواع و مراحل تحقیق و روش‌های آماری در حوزه‌های مختلف زبان‌شناسی به ویژه آموزش زبان فارسی

رئوس مطالب:

۱. روش‌های آماری در تحقیقات زبان‌شناسی
۲. انواع تحقیق (کتابخانه‌ای، پیمایشی، میدانی، تجربی و ...)
۳. روش‌های تحقیق (روش کیفی، کمی، و یا پیکره‌ای)
۴. کاربرد روش‌های تحقیق در آموزش زبان فارسی
۵. شیوه‌های جمع آوری داده: شامل نحوه‌ی تدوین پرسشنامه و مصاحبه، شیوه‌ی تدوین و سازماندهی مطالب
۶. سیستم ارجاع دهنده
۷. چگونگی انجام جستجو در شبکه‌های الکترونیکی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- فرهادی، ح. (۱۳۸۱). *اصول و روش تحقیق در زبانشناسی کاربردی*. ترجمه‌ی جواهری، ف. و هاجر خان، م. تهران: رهنما.
- Brwon, D. & Rodger, S.T. (2002). *Doing second language research*. Oxford: Oxford University Press.
- Mackey, A. & Gass, M.S. (2005). *Second language research methodology and design*. Lawrence Erlbaum Associates, Publishers
- Seligger, W.H. & Shohamy, E. (1989). *Second Language Research Methods*.
- Wray, A. & A. Bloomer. (2006). *Projects in Linguistics: A Practical Guide to Researching Language*. 2nd edition. London: Hodder Education.

منابع فرعی:

- ساروخانی، ب. (۱۳۸۲). *روش‌های تحقیق در علوم/جتماعی*. تهران: انتشارات دیدار.
- فراهانی، ح. و ح. عریضی، (۱۳۸۴). *روش‌های پیشرفته‌ی پژوهش در علوم انسانی (رویکردی کاربردی برای دانشجویان رشته‌های رفتاری، علوم اجتماعی، علوم تربیتی، تربیت بدنش، مدیریت و علوم سیاسی)*. اصفهان: جهاد دانشگاهی واحد اصفهان.
- مارشال، ک. (۱۳۷۷). *روش تحقیق کیفی*. ترجمه‌ی از پارسائیان، ع. و اعرابی، م. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- هومن، ح. ع. (۱۳۸۵). *راهنمای عملی پژوهش کیفی*. تهران: سمت.

نظریه‌های ارزشیابی و کاربرد آن در آموزش فارسی

Theories of Assessment and their Applications in Teaching Persian

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشنباز: اصول و نظریه‌های آموزش زبان	نوع درس: اصلی-تخصصی

هدف درس:

بررسی اصول ارزشیابی به طور کلی و آزمون سازی به صورت خاص با تأکید بر تئوری‌های مربوط و به کارگیری آنها در اندازه‌گیری میزان تسلط بر زبان فارسی در بین یادگیرندگان غیرفارسی زبان

رئوس مطالب:

- بررسی نظریه‌های ارزشیابی و کاربرد آنها در آموزش زبان فارسی
- تبیین تئوری‌های سنجش و ارزشیابی زبان
- گسترش دانش فراگیران در زمینه ویژگی‌های آزمون شامل پایائی، روائی و امکان اجرا
- آزمون سازی و اعتبار سنجی آن
- آزمون و ارزشیابی (تفاوت‌ها و کاربردها)
- روش‌های تهیه آزمون‌های پیشرفته تحصیلی، انشایی، کوتاه‌پاسخ، چند گزینه‌ای و عینی.
- استفاده از روش‌های آماری برای تفسیر نمرات آزمون

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:

منابع اصلی:

- جعفرپور، محمدجواد (۱۳۷۵). آزمون شناسی در زبان. انتشارات دانشگاه شیراز.

- Alderson, J. C. & C. Clapham. (1992). Applied linguistics and language testing: A case study of the ELTS test. *Applied Linguistics*, 13 (2), pp. 150-166.
- Alderson, C. & C. Clapham, & D. Wall. (1995). *Language test construction and evaluation*. CPU.
- Bachman, L. (1990). *Fundamental consideration in language testing*. OUP.
- Bachman, L. (2005). *Statistical analyses for language assessment*. CUP.
- Clapham, C. (2005). *Assessment and testing*. *Annual Review of Applied Linguistics*, 20, 147-161.
- Douglas, D. (2000). *Assessing languages for specific purposes*. CUP.
- Brown, D. H. (2004). *Language assesesment : Principles and classromm practices*. Pearson education, Inc.
- Davis, A. (1990). *Principles of language testing*. Basil Blackwell, Inc.
- McNamara, T. (1996). *Measuring second language performance*. Longman.

منابع فرعی:

- Mousavi, S.H (2009) *An Encyclopedic Dictionary of Language Testing*. 4th Edition, Tehran: Rahnama Publications.
- Hawkey, Roger. (2004). *A Modular Approach to Testing English Language Skills: The development of the Certificates in English* (Studies in Language Testing), Cambridge: Cambridge University Press.

- سیف، علی اکبر (۱۳۸۳). *اندازه گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی*. تهران: انتشارات آگاه

اصول و نظریه‌های آموزش زبان خارجی

Principles and Theories in Teaching Foreign Languages

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنباز: -	نوع درس: اصلی-تخصصی

هدف درس:

کسب توانائی در بررسی و تحلیل نظریه‌های آموزش زبان خارجی و کاربرد آنها در آموزش زبان فارسی

رئوس مطالب:

۱. مروری بر روش‌های کلاسیک آموزش زبان شامل روش دستور—ترجمه، روش گوشی-زبانی، روش سکوت، روش ارتباطی، و دیگر روش‌های نوین آموزش زبان
۲. بررسی روش‌ها و متدهای مختلف آموزش زبان خارجی
۳. کاربرد روش‌های تدریس در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۴. بررسی جنبه‌های مختلف زبان‌شناختی و روان‌شناختی مربوط به هر کدام از روش‌های آموزش زبان خارجی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- ضیاء حسینی، سید محمد (۱۳۸۵). اصول و نظریه‌های آموزش زبان به غیرفارسی‌زبانان، انتشارات سخن.
- Lightbown, P. M. and N. Spada. (2006). *How Languages are learned*. 3rd ed. Oxford University Press.
- Brown, D. (2001). *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language*. Oxford University Press

- Ellis, R. (2004). *Task-based Language Learning and Teaching*. Oxford: OUP.
- Griffiths, C. (ed.) (2008) *Lessons from Good Language Learners*. Cambridge University Press.
- Doughty, C.J. & M.H. Long. (2003). *The Handbook of Second Language Acquisition*. Blackwell Publishing Lt.

تدریس عملی

Practical Teaching

تعداد واحد عملی: ۲	تعداد واحد نظری: -
حل تمرین: -	
پیشنایاز: اصول و نظریه‌های آموزش زبان خارجی	نوع درس: اصلی-تخصصی

هدف درس:

مشاهده و گزارش چگونگی به کارگیری نظریه‌ها و روش‌های آموزش زبان در کلاس واقعی

رئوس مطالب:

۱. مروری بر روش‌های تدریس زبان
۲. معرفی دانشجویان از سوی گروه به مراکز آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
۳. گزارش مشاهده کلاس (class observation) توسط دانشجویان

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پژوهش
+	-	+	+

بازدید: -

منابع اصلی:

منابع بر اساس زمینه و سطح کلاس درسی که توسط دانشجو مشاهده می‌شود از سوی مدرس تعیین خواهد شد. در زیر به دو نمونه از منابع سودمند در این زمینه اشاره می‌شود:

- ضیاء حسینی، سید محمد (۱۳۸۵). اصول و نظریه‌های آموزش زبان به غیرفارسی‌زبانان، انتشارات سخن.
- Willis, d. & J. Willis. (2007). *Doing Task-based Teaching*. Oxford University Press.

تهیه و تدوین مطالب درسی

Materials Development

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنباز: -	نوع درس: اصلی-تخصصی

هدف درس:

بررسی و مطالعه مواد درسی موجود، طراحی و تولید کتب و مواد آموزشی مناسب با سطح و نیازهای فرآگیران زبان فارسی

رؤوس مطالب:

۱. طراحی و نوشتتن سرفصل‌های درسی
۲. کاربرد نظریه‌ها در تولید مواد درسی
۳. بررسی و ارزیابی مواد درسی موجود
۴. تدوین متون آموزشی مناسب فارسی آموزان خارجی
۵. تهیه عملی مواد آموزشی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پژوهش
-	-	+	+

منابع اصلی:

- Nacino-Brown & et al. (1982). *Curriculum and instruction*. Macmillan.
- Nunan, D. (1988). *The learner-centered curriculum*. Cambridge University Press.
- Johnson, R. k. (1989). *The second language curriculum*. Cambridge University Press.
- Stevick, E. W. (1991). *Humanism in language teaching*. London: OUP.
- Yalden, J. (1988). *Principles of course design for language teaching*. Cambridge University Press.
- Wilkins, D. A. (1985). *Grammatical, situational ad notional syllabus*. OUP.

تاریخ زبان فارسی

The History of the Persian Language

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنباز: -	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

بررسی تاریخ زبان فارسی و ادوار تاریخی آن، نگاهی اجمالی به سیر تحول زبان‌های ایرانی و روند تحول زبان‌های ایرانی به صورت عام و زبان فارسی به طور خاص.

رئوس مطالب:

۱. زبان‌های هند و اروپایی و شاخه‌های مختلف آنها
۲. زبان‌های هند و ایرانی / آریایی
۳. زبان‌های ایرانی باستان
۴. خطوط ایرانی باستان (اوستایی و میخی) و آثار باقیمانده از زبان‌های ایرانی باستان
۵. ساختمان دستوری ایرانی باستان
۶. زبان‌های ایرانی میانه:
  - (الف) گروه شرقی (سکایی، سغدی، خوارزمی، بلخی)
  - (ب) گروه غربی (پهلوی اشکانی / پارتی، پهلوی ساسانی / فارسی میانه)
۷. خطوط ایرانی میانه (خط پهلوی، خط مانی)، آثار باقیمانده از زبان‌های ایرانی میانه (گروه غربی)
۸. ساختمان دستوری زبان‌های ایرانی میانه‌ی غربی
۹. زبان‌های ایرانی نو
۱۰. ساختمان دستوری فارسی دری

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پژوهش
+	-	+	+

- بازدید:-

منابع اصلی:

- ابوالقاسمی، م. (۱۳۷۳). تاریخ زبان فارسی. تهران: سمت.
- تفضلی، ا. (۱۳۷۶). تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام. تهران: انتشارات سخن.
- نائل خانلری، پ. (۱۳۵۴). تاریخ زبان فارسی. تهران: انتشارات بنیاد فرهنگ ایران.

منابع فرعی:

- آموزگار، ز. و ا. تفضلی. (۱۳۷۵). زبان پهلوی و ادبیات و دستور آن. تهران: انتشارات معین.
- اورانسکی، ی.م. (۱۳۷۸). مقدمه‌ی فقهه‌ی ایرانی. ترجمه از کشاورز، ک. تهران: انتشارات پیام.
- اورانسکی، ی.م. (۱۳۷۸). زبان‌های ایرانی. ترجمه از علی اشرف صادقی. تهران: سمت.
- تاودایی، ج. (۱۳۴۸). زبان و ادبیات پهلوی. ترجمه از سیف الدین نجم آبادی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- صادقی، ع. ا. (۱۳۵۷). تکوین زبان فارسی. تهران: انتشارات دانشگاه آزاد ایران.
- یارشاطر، ا. (۱۳۷۳). زبان‌ها و لهجه‌های ایرانی، مقدمه‌ی لغت نامه‌ی دهخدا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

ادبیات از دیدگاه زبان‌شناسی

Linguistic Perspectives on Literature

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۲
حل تمرین:	-		
پیشنهاد:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

بررسی زبان ادبی و شگردهای آفرینش نظم و شعر از دیدگاه زبان‌شناسی با تأکید بر ادبیات سنتی و معاصر زبان فارسی

رئوس مطالب:

۱. نقش‌های زبان
۲. نقش ادبی و زیبائی شناختی زبان
۳. هنجار گریزی و انواع آن از دیدگاه زبان‌شناسی
۴. برگسته سازی
۵. بدیع لفظی و معنوی از دیدگاه زبان‌شناسی
۶. بیان از دیدگاه زبان‌شناسی
۷. ویژگی‌های زبان‌شناختی نثر ادبی
۸. نوآوری‌های زبانی و دستوری در ادبیات معاصر

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

منابع اصلی:

- شفیعی کدکنی، محمد رضا (۱۳۸۵). موسیقی شعر، تهران: انتشارات آگاه.
- صفوی، کورش (۱۳۸۳). از زبان‌شناسی به ادبیات، جلد ۱، نظم. تهران: سوره مهر.
- صفوی، کورش (۱۳۸۳). از زبان‌شناسی به ادبیات، جلد ۲، شعر. تهران: سوره مهر.

- Leech, G. (1969). *A Linguistic Guide to English Poetry*. London: Longman.
- Fabb, Nigel. (1997). *Linguistics and Literature*. Blackwell.
- Fowler, R. (1994). *Linguistic criticism*. Oxford: Oxford University Press.

منابع فرعی:

- احمدی، بابک (۱۳۸۵). ساختار و تأویل متن. تهران: نشر مرکز.
- حسن لی، کاووس (۱۳۸۳). گونه‌های نوآوری در شعر معاصر ایران. تهران: نشر ثالث.
- حق شناس، علی محمد (۱۳۷۰). مقالات ادبی زبان‌شناسی. تهران: نیلوفر.

دانشکده‌ی زبان‌های خارجی
گروه زبان‌شناسی
کارشناسی ارشد
مینی‌زبان فارسی به غیرفارسی

جامعه‌شناسی زبان

Sociolinguistics

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۲
حل تمرین:	-		
پیشنباز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

مطالعه زبان در بافت‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی و بررسی نحوه تعامل بین زبان و عوامل بیرونی آن

رئوس مطالب:

۱. انواع رابطه بین زبان و جامعه
۲. معرفی مبانی نظری رویکردهای مختلف زبان‌شناسی اجتماعی
۳. زبان‌شناسی اجتماعی کلان و خرد، گونه‌های زبانی
۴. زبان و طبقات اجتماعی، زبان و جنسیت
۵. زبان و شبکه اجتماعی، جامعه زبانی، زبان و فرهنگ
۶. قوم‌شناسی ارتباط، همبستگی ساختار زبان و جامعه
۷. برنامه‌ریزی زبانی و غیره

روش ارزشیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+		+

منابع اصلی:

- Chambers, J. K. (2003). *Sociolinguistic Theory*. 2nd edn, Oxford: Blackwell.
- Fasold, R. (1984). *The Sociolinguistics of Society*. Oxford: Blackwell.
- Fasold, R. (1990). *The Sociolinguistics of Language*. Oxford: Blackwell.
- Wardhaugh, R. (2006). *An Introduction to Sociolinguistics*. 5th edn, Oxford: Blackwell.

منابع فرعی:

- Coupland, N. & A. Jaworski. (1997). *Sociolinguistics: A reader and Coursebook*. London: MacMillan.
  - Downes, W. (1998). *Language and Society*. 2nd edn. Cambridge University Press.
  - Holmes, J. (2008). *An Introduction to Sociolinguistics*. 3rd edn, London: Longman.
  - Hudson, S. (1996). *Sociolinguistics*. 2nd edn. Cambridge: Cambridge University Press.
  - Jourdan, C. & K. Tuite. (2006). *Language, Culture, and Society*. Cambridge: Cambridge University Press.
  - Romain, S. (1994). *Language in Society: An Introduction to Sociolinguistics*. Oxford: Oxford University Press.
  - Saville-Troike, M. (1989). *The Ethnography of Communication: An Introduction*. 2nd edn. Oxford: Blackwell.
  - Trudgill, P. (1994). *Sociolinguistics: An Introduction*. 4th edn, London: Penguin Books.
- ترادگیل، پیتر (۱۳۷۶). زبان‌شناسی اجتماعی: درآمدی بر زبان و جامعه. ترجمه محمد قاضی. تهران: آگاه.
- مدرسی، یحیی (۱۳۶۸). درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان. تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.

گونه‌های زبان فارسی

Varieties of the Persian Language

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنباز: -	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

بررسی گونه‌های مختلف زبان فارسی معاصر و شناخت ویژگی‌های هر یک از آنها

رئوس مطالب:

۱. گونه معیار و چگونگی تکوین آن
۲. گونه معیار نوشتاری و گفتاری
۳. گونه‌های کاربردی معیار شامل گونه ادبی، علمی، اداری، رسانه‌ای و ...
۴. گونه‌های جغرافیابی زبان فارسی در ایران
۵. گونه‌های سبکی: رسمی، غیررسمی، محاوره‌ای، شکسته
۶. گونه تاریخی یا کلاسیک
۷. گونه عامیانه
۸. گونه‌های فارسی تاجیکی و افغانی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

منابع اصلی:

- سارلی، ناصر قلی (۱۳۸۷). زبان فارسی معیار. تهران: هرمس.
- لازار، ساموئیلویچ (۱۳۸۰). بهجه تهرانی. ترجمه محسن شجاعی، فرهنگستان زبان و ادب فارسی.
- Jahangiri, Nader. (2000). *A sociolinguistic study of Persian in Tehran*.

منابع فرعی:

- سمیعی، احمد (۱۳۷۵). زبان محلی، زبان شکسته، درباره زبان فارسی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

روان‌شناسی زبان

Psycholinguistics

تعداد واحد عملی:	-	تعداد واحد نظری:	۲
حل تمرین:	-		
پیشنباز:	-	نوع درس:	اختیاری

هدف درس:

بررسی و شناخت جنبه‌های روان‌شناسی فهم و تولید زبان

رئوس مطالب:

۱. معرفی مبانی نظری و مفاهیم کلیدی روان‌شناسی زبان
۲. چگونگی پردازش ذهنی در فهم زبان طبیعی، فرایند ذهنی در تولید زبان
۳. بررسی فرایند یادگیری زبان کودک، بررسی مطالعات یادگیری زبان توسط حیوانات
۴. بررسی رویکردهای عمدۀ روان‌شناسی زبان در تحلیل زبان (اکتسابی و یا ذاتی بودن دانش زبانی)
۵. دستور ذهنی، بررسی مطالعات تجربی یادگیری زبان، معرفی مبانی زبان اشاره
۶. مقایسه یادگیری زبان دوم و زبان اول، مقایسه یادگیری زبان کودکان و بزرگسالان،
۷. زبان‌شناسی عصب شناختی (بررسی رابطه بین زبان و مغز: انواع زبان پریشی، سوبرتری و رشد مغز)
۸. بررسی رابطه بین زبان و تفکر

روش ارزشیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

منابع اصلی:

- استاینبرگ، دنی (۱۳۸۶). درآمدی بر روان‌شناسی زبان. ترجمه ارسلان گلفام. تهران: سمت.
- Field, John. (2004). *Psycholinguistics: The Key Concepts*. London: Rutledge.

منابع فرعی:

- ایچیسون، جین (۱۳۶۴). روان‌شناسی زبان. ترجمه عبدالخلیل حاجتی. تهران: امیرکبیر.
- Carroll, David W. (1994). *Psychology of Language*. Pacific Grove.
- Jay, Timothy B. (2003). *Psychology of Language*. Prentice Hall.

زبان‌شناسی مقابله‌ای

Contrastive Linguistics

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنباز: -	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

بررسی مبانی نظری حوزه زبان‌شناسی مقابله‌ای و کاربرد آن در آموزش زبان فارسی

رئوس مطالب:

- مبانی نظری مطالعه مقابله‌ای زبان‌ها به لحاظ ساختاری و فرهنگی
- بررسی نظریه‌های مربوط به خطاهای زبانی در بین گویشوران دوزبانه و چندزبانه
- مقایسه بین زبانی در سطوح واژی، صرفی، نحوی، معنایی و کاربردشناختی به منظور یافتن شباهت‌ها و اختلافات بین آنها و استفاده از آنها در آموزش زبان فارسی
- مقایسه بین زبانی فرهنگی به منظور یافتن شباهت‌ها و اختلافات بین آنها و استفاده از آنها در آموزش زبان فارسی

روش ارزشیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- Cinque, G & Richard, K. (2005). *The Oxford Handbook of Comparative Syntax*. New York: Oxford University Press.
- Fisiak, J. (2000) *Theoretical Issues in Contrastive Linguistics*. Amsterdam: John Benjamins Publishing.
- Fallahi, M. (1991). *Contrastive Linguistics and Analysis of Errors*. Tehran: Iran University Press.

- Rizzi, L. (2000). Comparative Syntax and Language Acquisition. London/New York: Routledge.

منابع فرعى:

- Cook, V. & Newson, M. (1996). Chomsky's Universal Grammar: An Introduction. 2nd edition. Malden, MA: Blackwell Publishers.
- Fisiak, J. (1981) *Contrastive Linguistics and the Language Teacher*. Janus Book Publication

سبک‌شناسی زبان فارسی

Persian Stylistics

تعداد واحد عملی:-	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشنهاد: -	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

تحلیل سبک‌شناسی و نمود زبانی آن در کلیه سطوح ساختاری زبان فارسی در ارتباط با ملاحظات بافتی، اجتماعی و فرهنگی

رئوس مطالب:

۱. تعریف سبک و سبک‌شناسی
۲. کاربرد زبان در بافت‌های کلامی
۳. انواع سبک: عمومی، ادبی، کاربردی، رایانه‌ای و...
۴. تجزیه و تحلیل سیاق‌های مختلف نوشتاری و گفتاری
۵. سبک‌شناسی آموزشی و کاربرد آن در آموزش فارسی به خارجیان

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید:

منابع اصلی:

- بهار، ملک الشعرا (۱۳۷۰). سبک‌شناسی. جلد ۳. تهران: امیر کبیر.
- شمیسا، سیروس (۱۳۸۰). کلیات سبک‌شناسی، تهران: انتشارات فردوس.
- غیاثی، محمد تقی (۱۳۶۸). در آمدی بر سبک‌شناسی ساختاری، تهران: شعله اندیشه.
- Widdowson, H. G. (1992). *Practical Stylistics*. Oxford University Press.
- Bradford, Rizhard. (1997). *Stylistics*. London: Rutledge.

سمینار مسائل زبان‌شناسی و آموزش زبان فارسی

Issues in Linguistics and Persian Language Teaching

تعداد واحد عملی:	تعداد واحد نظری: ۴
حل تمرین:	-
پیشنهاد:	نوع درس: سeminar

هدف درس:

بررسی مسائل جدید زبان‌شناسی در سطوح دستور، کابردشناختی، تعاملات میان فرهنگی و... و کاربرد آنها در آموزش زبان فارسی به خارجیان

رئوس مطالب:

- معرفی زمینه‌های پژوهشی در مورد آموزش زبان، فراگیری زبان دوم و ارزشیابی زبان دوم
- انتخاب موضوعات مورد علاقه توسط دانشجویان و ارائه راه کارهایی به منظور نقد و تجزیه و تحلیل مشکلات مربوط به آموزش زبان فارسی به خارجیان
- نقد و بررسی مطالعات انجام شده زبان‌شناسی کاربردی موجود در مجلات علمی این رشته مانند: زبان-شناسی کاربردی، آزمون سازی زبان، مطالعات فراگیری زبان دوم و ...
- اجرای کارگاه آموزشی مسائل زبان به منظور تقویت طرح موضوع و ارائه آن توسط دانشجو

روش ارزشیابی:

پرورش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	-

منابع اصلی:

- Celce-Murcia, M. (2001). *Teaching English as a Second or Foreign Language*. 3rd edition.
- Davies, A. & K. Elder. (2004). *The Handbook of Applied Linguistics*. Blackwell Publishing.